

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

må være, at vi på ethvert område, ved enhver lejlighed benytter vor indflydelse til at bidrage til afspænding og til at bygge bro mellem de store magtgrupper i verden.

Vi mener i det radikale venstre, at det var et fejlgreb, da Danmark gik ind i Atlantpagten. Vi gjorde hvad vi kunne for at undgå en forhastet afgørelse, og jeg tror, at var der blevet mere tid til overvejelse, var udfaldet blevet et andet. Danmarks tilslutning til Atlantpagten øgede efter vor mening Danmarks risiko uden at styrke Vestmagterne. Ved at indtage samme stilling, som Sverige indtog, stod Danmark ikke isoleret eller venneløs, som det undertiden bliver sagt; vi var tilsluttet De Forenede Nationer og var fuldt rede til indenfor denne fredens organisation at vedstå alle de forpligtelser, dette medlemskab førte med sig. Vor solidaritet indenfor det demokratiske mellemfolkelige samarbejde kunne ingen drage i tvivl. Når vi tilrådede, at Danmark holdt sig udenfor militæralliancen, var dette standpunkt ikke dikteret af ønsket om at undgå at yde ofre, men udelukkende fordi vi mente derved bedst at kunne yde vort bidrag til at undgå krigen, hvilket må være målet for alle vore handlinger. Jeg tror ikke på, at den militære magtbalance baner vej for forsoning og fred. Jeg tror, at den voldsomme oprustning, som er foregået i øst og nu med alle kræfter sættes i gang i vest, forringer mulighederne for en fredelig løsning.

Demokratiet kender på alle andre områder kun een vej til løsning af konflikter, og det er forhandlingens vej. Det er den åbne og frie diskussions vej. Det er deri, De Forenede Nationer har deres mission: at være stedet, hvor drøftelserne kan foregå i åbenhed overfor hele verden. Et instrument af denne karakter i verdenspolitikken kan ikke undværes, hvis vi skal kunne tro på en fremtid for menneskeheden. Jeg hørte med stor interesse, med hvilken varme det ærede medlem hr. Kristen Amby i dag fremhævede FN som det vigtigste og væsentligste instrument i verdenspolitikken til sikring af freden. Jeg deler naturligvis disse synspunkter, men jeg synes ikke, det ærede medlem var helt logisk i sin fremstilling af forskellen mellem FN og Atlantpagten, og jeg skal ved en senere lejlighed gøre nogle bemærkninger derom.

Danmarks udenrigspolitik er jo nu imidlertid fastlagt. De tre partier, socialdemokratiet, venstre og det konservative parti, har taget ansvaret for denne politik og fået vælgerflertallets tilslutning dertil, og dermed er denne sag indtil videre afgjort. I et demokratisk samfund er det vælger-

flertallet, der træffer afgørelsen og bestemmer grundlaget for den politik, der skal føres, og dette gælder naturligvis også udenrigspolitikken, og selvom det radikale venstre fremdeles er af den opfattelse, at Danmark burde have fulgt en anden linie i sin udenrigspolitik end den, vi nu følger, er det klart, at når en beslutning af denne karakter er truffet, må aftalen holdes. Der kan naturligvis komme til at foreligge sådanne forhold, at det med saglig ret kan anføres, at de forudsætninger, der forelå ved pagtens tiltræden, ikke længere er tilstede. En sådan situation kan komme til at foreligge, hvis spørgsmålet bliver rejst om optagelse af nye medlemmer i Atlantpagten, og i en sådan situation må det være Danmarks ret at tage sin stilling til pagten op til overvejelse. Men ellers må aftaler af denne karakter af hæderlige nationer betragtes som dokumenter, der overholdes efter deres ånd og mening.

Det radikale venstre erkender den realpolitiske stilling, der foreligger. Danmark er medlem af Atlantpagten, og dansk udenrigs- og militærpolitik er forpligtet deraf. Vi må dog fra det radikale venstres side fremhæve, at vi fremdeles betragter De Forenede Nationer som hovedhjørnesten i dansk udenrigspolitik. Det er indenfor denne store fredens organisation, de store muligheder foreligger til afværgelse af krigen, og vi må tilråde en aktiv og målbevidst indsats fra dansk side, hver gang situationen opfordrer dertil.

Med udgangspunkt i det, jeg her har sagt om den realpolitiske stilling, som Danmark står i, vil jeg gerne minde om, at Atlantpagten ved sin fremsættelse blev proklameret som en fredspagt, en afværgeforanstaltning for at undgå krigen. Denne side af Atlantpagten glider ligesom i baggrunden i disse år, da interessen i så høj grad samler sig om de militære opgaver, der skal løses, hvis krigen kommer. Man kan meget vel anføre, at Rusland begyndte med oprustningen, og at det var en nødvendighed for vestmagterne for at blive hørt, at der bag deres ord stod en betydelig magt. Jeg vil ikke sige, at der ingenting er om denne tale, men jeg vil kun pege på, hvor vi ender, hvis dette kapløb, hvem der militært er stærkest, skal fortsætte. Så ender vi i fattigdom og nød i alle europæiske lande. Derfor er det en tvingende nødvendighed, at der, samtidig med at den militære organisation i Vesteuropa opbygges, er lande, der har opmærksomheden henvendt på det, som er det væsentlige, at prøve enhver foreliggende mulighed for at gå forhandlingens